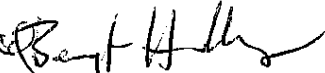
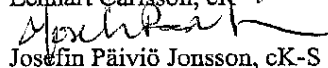

Elisabeth André Turlind, cK

Bengt Hedberg, K-S

Lennart Carlsson, cR

Josefin Päiviö Jonsson, cK-S

Lars Skånberg, cR-T

SKI:s inledande bedömning av SKB:s ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen och Clab

STATENS KÄRNKRAFTINSPEKTION
Swedish Nuclear Power Inspectorate

POST/POSTAL ADDRESS SE-106 58 Stockholm

BESÖK/OFFICE Klarabergsviadukten 90

TELEFON/TELEPHONE +46 (0)8 698 84 00

TELEFAX +46 (0)8 661 90 86

E-POST/E-MAIL ski@ski.se

WEBBPLATS/WEB SITE www.ski.se

POSTGIRO/POSTAL GIRO 788054-5

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Orientering	3
1.2 Bakgrund	3
1.3 Sammanfattande slutsatser	3
2 SKB:s ansökan	4
2.1 SKB:s yrkanden	4
2.2 Ansökans innehåll och underlag	4
2.3 Aviserade kompletteringar	5
3 SKI:s inledande bedömning	5
3.1 Allmänna synpunkter	5
3.1.1 Perspektiv	5
3.1.2 SKB:s övertagande av driften av Clab	6
3.1.3 Nukleär ickespridning/Safeguards	6
3.1.4 Kapselredovisning	7
3.1.5 Fysiskt skydd	7
3.2 Synpunkter på underlagsmaterialet	7
3.2.1 Bilaga A - Kärnbränsleprogrammet och SKB:s ansökningsstrategi	7
3.2.2 Bilaga B - Anläggningsbeskrivning	8
3.2.3 Bilaga C - Preliminär avvecklingsplan	8
3.2.4 Bilaga D - Organisation, ledning, styrning – Planering och förprojektering	9
3.2.5 Bilaga E - Organisation, ledning, styrning – Uppförande och driftsättning	9
3.2.6 Bilaga F - Preliminär säkerhetsredovisning (PSAR)	10
3.2.7 Bilaga G - Granskning och värdering av preliminär säkerhetsredovisning	11
3.2.8 Bilaga H - Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)	12
3.2.9 Bilaga I - Verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna	12
3.2.10 Bilaga J - Kravidentifiering och kravhantering	13

1 Inledning

1.1 Orientering

Denna PM redovisar utfallet från SKI:s inledande bedömning av SKB:s ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen för inkapslingsanläggningen och Clab. En kort bakgrund följs av en redogörelse för sammanfattande slutsatser från SKI:s bedömning. Därefter ges en översiktlig beskrivning av SKB:s ansökan som en introduktion till efterföljande avsnitt som mer detaljerat redogör för dels SKI:s allmänna synpunkter, dels synpunkter de olika underlag som bifogats ansökan.

1.2 Bakgrund

Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) lämnade 2006-11-08 in en ansökan om tillstånd enligt lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet för att uppföra, inneha och driva en inkapslingsanläggning sammanbyggd med Clab.

SKB anger att det tekniska underlaget och miljökonsekvensbeskrivningen i första hand beskriver de delar som rör själva inkapslingsanläggningen samt hur inkapslingsanläggningen påverkar Clab.

SKB anger vidare att målsättningen har varit att det material som givits in i sak ska vara fullständigt och möjliggöra ett ställningstagande till de delar av yrkandena som hänför sig till uppförande och innehav av inkapslingsanläggningen och de ändringar som detta medför i Clab. SKB anger också att eftersom ansökan även omfattar den befintliga verksamheten i Clab kommer vissa kompletteringar att behöva göras med underlag för denna verksamhet.

SKB redovisar också att man inte förväntar sig något slutligt ställningstagande från Statens kärnkraftinspektion (SKI) och Statens strålskyddsinstitut (SSI) förrän även ansökningar om tillstånd enligt kärntekniklagen för slutförvaret samt om tillstånd och tillåtlighet enligt miljöbalken för slutförvar, inkapslingsanläggning och Clab getts in.

SKI har gjort en inledande bedömning av SKB:s ansökan. I denna PM redovisas slutsatserna från SKI:s inledande bedömning och anges de behov av kompletteringar som SKI hittills har identifierat.

SKI avser att fortsätta granska SKB:s ansökan i tillämplig omfattning, i huvudsak med syfte att identifiera eventuellt behov av förtydliganden och/eller ytterligare kompletteringar och frågor av principiell karaktär. SKI kan i samband med detta komma att redovisa ytterligare synpunkter och behov av eventuellt ytterligare kompletteringar.

1.3 Sammanfattande slutsatser

SKI:s har efter en inledande bedömning av ansökan dragit följande sammanfattande slutsatser:

- SKB behöver genomgående komplettera underlaget så att det för alla relevanta aspekter innehåller en samlad redovisning för hela den integrerade anläggningen.
- SKB behöver uppdatera relevanta delar av underlagsmaterialet, inklusive redovisning av fysiskt skydd, med avseende på SKB:s övertagande av driften av Clab.
- SKB behöver komplettera underlaget med en tydligare beskrivning av hur man avser att lägga upp safeguards.

- SKB behöver inkomma med en tydligare redogörelse dels för hur SKB avser att strukturera ansökningar om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen, dels för samordning och avgränsning mellan ansökningar för inkapslingsanläggningen och Clab respektive slutförvar enligt miljöbalken respektive kärntekniklagen.
- SKB behöver komplettera bilaga D med redovisning av det kompletteringsarbetet som kommer att bedrivas fram till det att SKB inkommer med erforderliga kompletteringar.
- SKB behöver komplettera bilagorna D respektive E med en tydligare beskrivning av hur arbetet med erfarenhetsåterföring från projektet Clab etapp 2 genomförts i arbetet inför inlämnandet av ansökan respektive kommer att genomföras under uppförandefasen.
- SKB behöver utforma organisation, ledning och styrning så att kommunikation/rapportering avseende alla aktiviteter som omfattar uppförande av inkapslingsanläggningen och integrationen med Clab rapporteras till SKI via en och samma kommunikationsväg.
- SKB behöver komplettera ansökan med en komplett PSAR för den integrerade anläggningen "CLINK" som den är tänkt att fungera vid rutinmässig drift.
- SKB behöver låta säkerhetsgranska den kompletta PSAR för "CLINK" som SKB behöver inkomma med i sin helhet av SKB:s säkerhetsavdelning.

2 SKB:s ansökan

2.1 SKB:s yrkanden

SKB:s avsikt är att uppföra en inkapslingsanläggning vid Clab och att driva anläggningarna gemensamt. SKB anger att det inte helt går att utesluta att SKB kan komma att besluta att inkapslingsanläggningen, trots meddelat tillstånd, inte ska byggas vid Clab. SKB anger vidare att verksamheten i Clab måste kunna drivas vidare, oavsett om SKB tar ett tillstånd enligt denna ansökan i anspråk eller ej eller om drifttillstånd för den integrerade anläggningen meddelas eller ej.

SKB har därför formulerat yrkandena i ansökan så att man söker tillstånd för:

- att i ett första skede dels uppföra och inneha inkapslingsanläggningen, dels att fortsatt inneha och driva Clab och, för det fall det blir aktuellt, att vidta de ändringar som krävs för att integrera Clab med inkapslingsanläggningen, och
- att i ett andra skede inneha och driva en integrerad anläggning för mellanlagring och inkapsling av använt kärnbränsle. Tillståndet avses inte kunna tas i anspråk i denna del förrän SKI godkänt en gemensam förnyad säkerhetsredovisning och säkerhetstekniska driftförutsättningar för den integrerade anläggningen.

2.2 Ansökans innehåll och underlag

Till ansökan har bifogats följande underlag:

- Bilaga A Kärnbränsleprogrammet och SKB:s ansökningsstrategi
- Bilaga B Anläggningsbeskrivning
- Bilaga C Preliminär avvecklingsplan
- Bilaga D Organisation, ledning, styrning – Planering och förprojektering

- Bilaga E Organisation, ledning, styrning – Uppförande och driftsättning
Bilaga F Preliminär säkerhetsredovisning,
Bilaga G Granskning och värdering av preliminär säkerhetsredovisning för inkapslingsanläggningen, Utlåtande från Inka säkerhetsråd
Bilaga H Miljökonsekvensbeskrivning
Bilaga I Verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna
Bilaga J Kravidentifiering och kravhantering
Bilaga K Behörighetshandlingar

SKB har även inkommit med planer för fysiskt skydd, dels under uppförandet, dels vid rutinmässig drift av inkapslingsanläggningen. Med hänsyn till sekretessbestämmelser hanteras redovisning av fysiskt skydd i särskild ordning.

2.3 Aviserade kompletteringar

SKB anger att ansökan kommer att kompletteras dels 2008 avseende en gemensam preliminär säkerhetsredovisning, PSAR (bilaga F) för den integrerade anläggningen (inkapslingsanläggningen och Clab), dels 2009 avseende slutlig redovisning för kapselns funktion i samband med att SKB ansöker om tillstånd enligt kärntekniklagen för ett slutförvar för använt kärnbränsle. De underlag för kapseln som kommer att uppdateras avser konstruktionsförutsättningar och acceptanskriterier för tillverkning av kapselkomponenter samt förslutning och kontroll av kapseln.

SKB anger också att den miljökonsekvensbeskrivning, MKB (bilaga H) som lämnats in som underlag till denna ansökan enligt kärntekniklagen kommer att ersättas 2009 när SKB ansöker om tillstånd enligt kärntekniklagen för ett slutförvar för använt kärnbränsle. SKB lämnar då in en samlad MKB för hela slutförvarssystemet att användas som beslutsunderlag i prövningarna enligt både kärntekniklagen och miljöbalken för både inkapslingsanläggningen och slutförvaret.

SKB anger vidare att den avvecklingsplan (bilaga C) som lämnats in kommer att ersättas med en gemensam avvecklingsplan för den gemensamma anläggningen.

SKB anger därutöver att bilagorna rörande kravidentifiering och kravhantering (bilaga J) och miljöbalkens allmänna hänsynsregler (bilaga I) kommer att kompletteras med nya avsnitt för Clab.

3 SKI:s inledande bedömning

3.1 Allmänna synpunkter

3.1.1 Perspektiv

SKB:s redovisning

SKB:s redovisning omfattar genomgående endast inkapslingsdelen (INK) av den integrerade anläggningen och de ändringar som integrationen medför för Clab. I stor omfattning hänvisas till gällande redovisningar för Clab.

SKI:s bedömning

SKB behöver genomgående komplettera underlaget så att det för alla relevanta aspekter innehåller en *samlad redovisning för hela den integrerade anläggningen*.

SKI bedömer att följande underlag behöver kompletteras så att de omfattar en redovisning av hela den integrerade anläggningen:

- Bilaga B Anläggningsbeskrivning
- Bilaga C Preliminär avvecklingsplan
- Bilaga E Organisation, ledning, styrning – Uppförande och driftsättning
- Bilaga F Preliminär säkerhetsredovisning
- Bilaga H Miljökonsekvensbeskrivning
- Bilaga I Verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna
- Bilaga J Kravidentifiering och kravhantering

3.1.2 SKB:s övertagande av driften av Clab

SKB:s redovisning

I underlagsmaterialet finns redovisat sakförhållanden som baseras på att det finns ett gällande avtal med OKG för driften av Clab, och att OKG inom ramen för driftavtalet utfört uppdrag åt SKB samordnat med OKG:s övriga verksamhet på Simpevarpshalvön. SKB har efter att ansökan lämnats in övertagit driften av Clab i egen regi.

SKI:s bedömning

SKI bedömer att SKB behöver uppdatera relevanta delar av underlagsmaterialet med avseende på effekter från SKB:s övertagande av driften av Clab och därtill kopplade förändringar i organisation och ansvarsfördelning mellan SKB och OKG.

3.1.3 Nukleär ickespridning/Safeguards

SKB:s redovisning

Safeguardsfrågor berörs endast översiktligt i SKB:s redovisning. Hänvisningar görs till styrande regler (Euratom, IAEA) som utgör basen för det internationella etablerade systemet för safeguards. Därutöver görs på en övergripande nivå en översiktlig beskrivning av grundläggande principer för vad som behöver uppnås i safeguardsavseende. För övrigt hänvisas till SKB:s FUD-program.

SKI:s bedömning

Verksamheten som kommer att bedrivas vid inkapslingsanläggningen är en ny typ av verksamhet och det finns begränsade erfarenheter av hur safeguardsaspekterna bör/kan appliceras på själva inkapslingsaktiviteterna. Eftersom inkapslingsanläggningen kommer att integreras med Clab innebär det dessutom att den redan pågående verksamheten mot Clab kommer att påverkas.

SKB behöver komplettera underlaget med en tydligare beskrivning av hur man avser att lägga upp safeguard för den integrerade anläggningen. Underlaget behöver vara tillräckligt detaljerat för att det ska vara möjligt att bedöma genomförbarheten för verksamheten vid den integrerade inkapslingsanläggningen och Clab. Dessutom behövs en preliminär plan för safeguard fram tills dess att ett framtida slutförvar försluts. Detta för att kunna bedöma hur safeguard vid en inkapslingsanläggning passar in i hela slutförvarssystemet.

SKI vill i sammanhanget påpeka att det pågår diskussioner som involverar både IAEA och EU-kommissionen som syftar till att ta fram internationella riktlinjer som kan förväntas resultera i framtida krav och kriterier som det svenska slutförvarsprogrammet kommer att behöva uppfylla. SKI vill framhålla betydelsen av att SKB i det avseendet dels för en aktiv dialog med SKI, dels deltar i de pågående diskussioner som involverar IAEA och EU-kommissionen.

3.1.4 Kapselredovisning

SKB:s redovisning

SKB framför att kapselns funktion i huvudsak är kopplad till den långsiktiga säkerheten i slutförvaret och att SKB därför anser att kapseln bör hanteras som en komponent i ansökan enligt kärntekniklagen för slutförvaret. SKB framför vidare att de underlag som presenteras i denna ansökan, så vitt avser konstruktionsförutsättningar och acceptanskriterier för tillverkning av kapselkomponenter samt förslutning och kontroll av kapseln, kommer att uppdateras och redovisas slutligt i ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen för slutförvaret. Underlagsmaterialet kommer då att kompletteras även med ett program för implementering av kontrollordningen för kapseln.

SKI:s bedömning

SKI instämmer i SKB:s bedömning att kapselns funktion i huvudsak är kopplad till den långsiktiga säkerheten i slutförvaret och att kapseln bör hanteras som en komponent i ansökan enligt kärntekniklagen för slutförvaret.

SKI avstår därför i nuläget att ge synpunkter på inlämnat material som avser konstruktionsförutsättningar och acceptanskriterier för tillverkning av kapselkomponenter samt förslutning och kontroll av kapseln. SKI avser att under året översiktligt granska nu inlämnat material, med huvudsyfte att bedöma redovisningens ändamålsenlighet och lämna eventuella synpunkter i slutet av året. SKI konstaterar också att det kommer att finnas utrymme för att lämna synpunkter på kapselredovisningen i samband med granskning av FUD-program 2007.

3.1.5 Fysiskt skydd (Ref. SKI 2006/1095)

SKB:s redovisning

SKB har inkommit med två rapporter som innehåller redovisning av det fysiska skyddet. Den ena rapporten redovisar en plan för det fysiska skyddet under byggfasen och den andra rapporten redovisar en plan för det fysiska skyddet av inkapslingsanläggningen vid rutinmässig drift.

SKI:s bedömning

SKB behöver komplettera redovisningen så att den rapport som beskriver det fysiska skyddet vid rutinmässig drift omfattar hela den integrerade anläggningen.

SKB behöver även uppdatera rapporterna med avseende på effekter från SKB:s övertagande av driften av Clab och därtill kopplade förändringar i organisation och ansvarsfördelning mellan SKB och OKG. Som exempel kan nämnas att projekt CANS ansvarar för att vidta nödvändiga åtgärder som en följd av SKIFS 2005:1 samt att SKB enligt uppgift beslutat att ansluta CLAB till en egen bevakningscentral.

3.2 Synpunkter på underlagsmaterialet

3.2.1 Bilaga A - Kärnbränsleprogrammet och SKB:s ansökningsstrategi

SKB:s redovisning

SKB anger att syftet är att översiktligt redogöra för SKB:s uppdrag och det svenska kärnbränsleprogrammet samt övergripande beskriva SKB:s ansökningsstrategi. Dokumentet innehåller bland annat en redovisning för de rättsliga prövningar som behöver genomföras samt en redogörelse för milstolpar fram till rutinmässig drift.

SKI:s bedömning

SKI bedömer att redovisningen i stort fyller sin funktion. SKI vill i sammanhanget lyfta fram de starka kopplingarna mellan viktiga underlag till de olika ansökningar som ligger till grund för SKB:s planering:

- underlag till ansökan enligt kärntekniklagen för två separata anläggningar,
- miljökonsekvensbeskrivningens dubbla funktion som underlag för prövning av hela slutförvarssystemet enligt miljöbalken och underlag för ansökan enligt kärntekniklagen för två separata anläggningar, samt
- underlag för redovisning med avseende på de allmänna hänsynsreglerna som underlag för både ansökan enligt miljöbalken för hela slutförvarssystemet och ansökningar enligt kärntekniklagen för två separata anläggningar.

SKI bedömer att SKB:s redovisning i det avseendet inte är tillräckligt utförlig.

SKB behöver inkomma med en tydligare redogörelse dels för hur SKB avser att strukturera ansökningar om tillåtlighet enligt miljöbalken och tillstånd enligt kärntekniklagen, dels för samordning och avgränsning mellan ansökningar enligt miljöbalken respektive kärntekniklagen. (Se även synpunkter nedan avseende bilaga H, Miljökonsekvensbeskrivning och bilaga I, Verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna.).

3.2.2 Bilaga B - Anläggningsbeskrivning

SKB:s redovisning

SKB anger att befintliga system och funktioner i Clab ska samutnyttjas där så är möjligt t.ex. bränsletransportsystem, kontroll och övervakning, elkraft samt bassängkyllning.

SKB anger vidare att inkapslingsanläggningen efter uppförandet kommer att innehas och drivas integrerat med Clab med en gemensam driftorganisation samt att kontroll och övervakning ska ske från Clab.

SKI:s bedömning

SKB:s redovisning omfattar i princip endast inkapslingsdelen /inkapslingsanläggningen (INK) av den integrerade anläggningen, samt viss påverkan på Clab. Redovisningen refererar i stor omfattning till gällande redovisning för Clab.

SKB behöver komplettera redovisningen så att den innehåller en samlad redovisning för hela den integrerade anläggningen (se också synpunkter på Bilaga F - Preliminär säkerhetsredovisning).

3.2.3 Bilaga C - Preliminär avvecklingsplan

SKB:s redovisning

Avvecklingsplanen omfattar inkapslingsdelen/inkapslingsanläggningen (INK) av den integrerade anläggningen. Skälet anges vara att lokaliseringen inte är bestämd. SKB anger i huvuddokumentet/ansökan att de preliminära avvecklingsplanerna för inkapslingsanläggningen respektive Clab kommer att läggas samman till ett gemensamt dokument och ges in som komplettering till ansökan.

SKI:s bedömning

SKI kommer inte att närmare granska nu inlämnad avvecklingsplan utan avvaktar till dess att SKB lämnar in den gemensamma avvecklingsplanen.

SKI vill ändå framföra att det inte är relevant att i avvecklingsplanen redovisa en alternativ förläggingsplats vid Forsmark, eftersom ansökan avser en lokalisering av

inkapslingsanläggningen i anslutning till – och integrerad med – Clab vid Simpevarp i Oskarshamn.

3.2.4 Bilaga D - Organisation, ledning, styrning – Planering och förprojektering

SKB:s redovisning

SKB redogör för arbetsprocessen vid förprojekteringen av inkapslingsanläggningen som bedrivits inom ramen för projekt INKA (Inkapslingsanläggning ansökan). Målet för projektet var att ta fram ett fullgott underlag till en ansökan för inkapslingsanläggningen enligt kärntekniklagen. Projektet skulle också ta fram en miljökonsekvensbeskrivning som uppfyller kärntekniklagens och miljöbalkens krav. Projektet avvecklades i samband med att ansökan lämnades in och fortsatt arbete kommer att bedrivas i ramen för kärnbränsleprojektet på SKB.

SKB redogör också för att ett sent tillkommet delmål var att ta fram en för Clab och inkapslingsanläggningen gemensam preliminär säkerhetsredovisning. SKB anger att denna ska redovisas till myndigheten under 2008, att arbetet påbörjades av INKA-projektet men att ansvaret för framtagningen kommer att övergå till kärnbränsleprojektet när detta etablerats.

SKB redogör vidare för omfattning, avgränsningar, organisation, genomförande, resurs- och kompetenssäkring liksom för styrning, uppföljning och rapportering samt riskhantering, kvalitetssäkring och datahantering, miljö- och kvalitetsrevisioner, kommunikation och information.

SKB redogör avslutningsvis för erfarenhetsåterföring i olika perspektiv. SKB redogör bland annat för den erfarenhetsdatabas som använts som uppslagsverk under projekttiden. SKB redogör också för att erfarenheter från projektet Clab etapp 2 tagits om hand. Dels har projektledningen har varit bemannad med personal som deltagit vid projektering och byggande av Clab etapp 2, dels har erfarenheter från Clab etapp 2 återförts vid seminarium med representanter från Clab etapp 2 och INKA-projektet.

SKI:s bedömning

SKB:s redovisning bekräftar den bild av förprojekteringsarbetet som SKI erhållit löpande.

SKI bedömer att redovisningen i bilaga D behöver kompletteras med redovisning det kompletteringsarbetet som kommer att bedrivas fram till det att SKB inkommer med erforderliga kompletteringar.

SKI anser att projektet med att uppföra och integrera INK med Clab har många principiella likheter med projektet Clab etapp 2 och att det är viktigt att de erfarenheter som SKB gjort i det projektet återförts till Inka-projektet.

SKB bedömer att redovisningen behöver kompletteras med en tydligare beskrivning av hur arbetet med erfarenhetsåterföring från projektet Clab etapp 2 faktiskt genomförts och vilka erfarenheter som kommit projektet tillgodo.

3.2.5 Bilaga E - Organisation, ledning, styrning – Uppförande och driftsättning

SKB:s redovisning

SKB beskriver att SKB:s fortsatta projekterings- och förberedelsearbete avseende uppförande och driftsättning av inkapslingsanläggningen kommer att ske inom ramen för SKB:s kärnbränsleprojekt som SKB planerade att starta upp vid årsskiftet 2006/2007. SKB beskriver vidare att själva uppförandet av anläggningen kommer att bedrivas inom inkapslingsprojektet som SKB planerar att starta upp i samband med att

SKB lämnar in ansökan enligt miljöbalken om inkapslingsanläggning, slutförvar och fortsatt drift av Clab.

SKB anger att rapporten syftar till att redogöra för hur SKB avser leva upp till säkerhetskraven i SKIFS 2004:1 avseende organisation, ledning, styrning under uppförandet och driftsättningen av inkapslingsanläggningen, dvs. inom ramen för inkapslingsprojektet.

SKI:s bedömning

SKI tolkar redovisning som att SKB planerar att kommunicera med SKI om anläggningsarbeten för inkapslingsanläggningen genom det av SKB etablerade kärnbränsleprojektet. SKI tolkar vidare redovisning som att SKB planerar att kommunicera med SKI i fråga om anläggningsändringar i Clab genom normala rutiner för ändringsverksamheten i Clab.

SKI bedömer att det inte är lämpligt att kommunikation till SKI som avser uppförande av INK, och ändringar i Clab p.g.a. integrationen av INK med Clab, ska rapporteras till SKI via två olika kommunikationsvägar. Det bedöms inte som ändamålsenligt och/eller effektivt för SKI att behöva samordna rapportering från SKB via två olika kommunikationskanaler.

SKI anser att SKB behöver utforma organisation, ledning och styrning så att kommunikation/rapportering avseende alla aktiviteter som ingår i projektet rapporteras till SKI via en och samma kommunikationsväg.

SKB beskriver i rapporten översiktligt upphandling av entreprenörer och projektörer. SKI vill därför påpeka att uppförandet av inkapslingsanläggningen kommer att ske efter det att SKB inträtt i rollen som tillståndshavare och verksamhetsutövare för uppförande av INK och integrering med Clab samt drift av den integrerade anläggningen "CLINK". En följd av detta är att upphandling av leverantörer och entreprenörer behöver genomföras med hänsyn till 5 § lag (1984:5) om kärnteknisk verksamhet, SKI:s allmänna råd till denna paragraf, SKIFS 2006:2 och SKI:s föreskrifter om undantag från kravet på godkännande av uppdragstagare, SKIFS 2006:1.

SKI vill särskilt påtala vikten av kompetenssäkring vid upphandling av projektörer och entreprenörer för projektets genomförande.

SKI anser att projektet med att uppföra och integrera INK med Clab har många principiella likheter med projektet Clab etapp 2 och att det är viktigt att de erfarenheter som SKB gjort i det projektet återförs till INKA-projektet även avseende uppförande- och driftsättningsfasen.

SKB behöver därför komplettera redovisningen med en tydligare beskrivning av hur erfarenheterna från själva uppförandet av Clab etapp 2 kommer att tas om hand i arbetet med uppförande av INK, integrering med Clab och driftsättning av den integrerade anläggningen "CLINK".

3.2.6 Bilaga F - Preliminär säkerhetsredovisning (PSAR)

SKB:s redovisning

SKB:s redovisar att den preliminära säkerhetsredovisningen är avgränsad till att avse uppförande, innehav och drift av inkapslingsanläggningen och den påverkan detta har på Clab.

SKB anger att den preliminära säkerhetsredovisningen för inkapslingsanläggningen, utan att innebära några ändringar i sak, kommer att inkluderas i den gällande säkerhetsredovisningen för Clab och ges in till SKI som en preliminär gemensam

säkerhetsredovisning för Clab och inkapslingsanläggningen under 2008. Den sammanskrivna preliminära säkerhetsredovisningen kommer att ersätta den nu ingivna preliminära säkerhetsredovisningen.

SKI:s bedömning

SKB:s redovisning beskriver i princip endast inkapslingsdelen av den integrerade anläggningen. Den redovisning av ändringar i Clab på grund av tillkomsten av inkapslingsanläggningen (INK) som återfinns i kapitel 9 i preliminär säkerhetsredovisning (PSAR) för INK är begränsad och enligt SKI:s mening inte tillräcklig för att möjliggöra en adekvat helhetsbedömning av den integrerade anläggningen INK och Clab (hädanefter refererad till som "CLINK").

För systemdelen av PSAR gäller att redovisningen endast omfattar de delar av ett system som tillkommer i inkapslingsanläggningen som en följd av integreringen av anläggningarna. För redan existerande delar av systemen i Clab refereras till gällande säkerhetsredovisning (SAR) för Clab. Detta gäller till exempel bränslehiss, kyl- och reningssystem för bassängvatten och dieselgeneratorsystemet. En ytterligare omständighet är att flera (del-) systembeskrivningar i PSAR för INK är skrivna på engelska medan befintliga (del-) systembeskrivningar i SAR för Clab är skrivna på svenska.

SKI vill med anledning av ovanstående uppmärksamma SKB på att SKI:s yttrande till regeringen i första hand avser bedömning av säker drift av den integrerade anläggningen. För att kunna göra en bedömning av den integrerade anläggningens säkra drift behöver SKB:s underlag omfatta en helhetsbild av den integrerade anläggningen som den är tänkt att fungera vid rutinmässig drift.

SKI vill också uppmärksamma SKB på SKI:s allmänna föreskrifter SKIFS 2004:1. Av 4 kap. 2 § och allmänna råd till denna paragraf framgår att i samband med större ombyggnader och ändringar i en kärnteknisk anläggning skall en PSAR sammanställas, inlämnas och godkännas av SKI.

SKB behöver alltså komplettera ansökan med en komplett PSAR för den integrerade anläggningen "CLINK" som den är tänkt att fungera vid rutinmässig drift. Den preliminära säkerhetsredovisningen behöver vara logiskt uppbyggd med en överskådlig struktur. Redovisningen bör vidare innehålla en samlad slutsats om den integrerade anläggningens säkerhet och radiologiska omgivningspåverkan vid rutinmässig drift.

SKI noterar också att huvudreferensen [3-1] till PSAR kap 3, Krav och konstruktionsföreskrifter, refererar till inaktuella föreskrifter SKIFS 1998:1 och SKIFS 2000:1.

SKI noterar vidare att kapitel 9 i PSAR (Ändringar i Clab på grund av tillkomsten av inkapslingsanläggningen), avser att redovisa säkerhetsmässig påverkan på Clab på grund av uppförandet av inkapslingsanläggningen. SKI kan konstatera att redovisningen snarare redovisar påverkan på säkerhetsredovisningen än egentlig säkerhetspåverkan på själva anläggningen/verksamheten.

3.2.7 Bilaga G - Granskning och värdering av preliminär säkerhetsredovisning för inkapslingsanläggningen, Utlåtande från Inka säkerhetsråd

SKB:s redovisning

SKB redovisar att man ordnat ett särskilt granskningsförfarande för genomförande av fristående granskning av relevanta delar av ansökan genom att etablera INKA säkerhetsråd.

SKB har i möten med SKI redogjort för att säkerhetsrådet skapats enkom för granskning av ansökan och att rådet avvecklades efter att ansökan lämnats in. SKB har också anmält att man övertagit driften av Clab i egen regi och i samband med detta etablerat en egen fristående avdelning för kärnteknisk säkerhet, avdelning S, för att uppfylla kraven i SKIFS 2004:1 om säkerhetsgranskning.

SKI:s bedömning

SKI bedömer att omfattningen av de kompletteringar som behöver göras med avseende på integrationen med Clab medför att den kompletta PSAR för "CLINK" som SKB behöver inkomma med skall ha genomgått säkerhetsgranskning enligt 4 kap 2 och 3 §§ SKIFS 2004:1. SKI avstår därför att mer ingående bedöma granskningsförfarandet för nu inlämnad preliminär säkerhetsredovisning.

3.2.8 Bilaga H - Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

SKB:s redovisning

SKB:s anger att det nu inlämnade MKB-dokumentet innehåller de uppgifter som är relevanta för att kunna bedöma miljökonsekvenserna av uppförandet av inkapslingsanläggningen och integreringen av denna med Clab. SKB anger vidare att man i samband med att man lämnar in en ansökan enligt kärntekniklagen för slutförvaret kommer att ansöka om tillåtlighet enligt miljöbalken för Clab, inkapslingsanläggningen och slutförvaret. SKB:s avsikt är att den gemensamma miljökonsekvensbeskrivningen ska ligga till grund för prövningarna av anläggningarna enligt båda lagarna.

SKB anger också att samråden inför kommande ansökningar kommer att fortgå under ytterligare några år och att den gemensamma miljökonsekvensbeskrivningen för slutförvar, inkapslingsanläggningen och Clab kommer att innehålla en komplett samrådsredogörelse.

SKI:s bedömning

Den miljökonsekvensbeskrivning som SKB lämnat in kommer att ersättas av den gemensamma miljökonsekvensbeskrivning som SKB planerar att lämna in 2009. SKI kommer därför inte att närmare granska nu inlämnad miljökonsekvensbeskrivning utan avvaktar till dess att SKB lämnar in den gemensamma miljökonsekvensbeskrivningen.

SKI kommer även fortsättningsvis att följa den fortsatta utvecklingen genom att delta i de MKB-samråd som kommer att pågå till dess att SKB lämnar in en samlad MKB för hela slutförvarssystemet.

SKI vill i sammanhanget lyfta fram miljökonsekvensbeskrivningens dubbla roll på så sätt att den utgör underlag för både ansökan om tillåtlighet för slutförvarssystemet enligt miljöbalken och för ansökningar enligt kärntekniklagen för två separata anläggningar. SKI betonar vikten av att SKB i god tid inför inlämnandet av dessa ansökningar tydligare redogör för hur SKB avser att strukturera miljökonsekvensbeskrivningen/-arna med avseende på omfattning, avgränsning och samordning för respektive ansökan.

3.2.9 Bilaga I - Verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna

SKB:s redovisning

SKB:s redovisning syftar till att redogöra för hur SKB tillämpat de allmänna hänsynsreglerna under förprojektering av inkapslingsanläggningen samt hur SKB avser att tillämpa dessa under detaljprojektering, byggande och drift av anläggningarna.

SKI:s bedömning

Den redovisning avseende verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna som SKB lämnat in kommer att kompletteras med ett tillkommande avsnitt om Clab. SKI kommer därför inte att närmare granska nu inlämnat redovisning utan avvaktar till dess att SKB inkommit med den kompletterade redovisningen.

SKI konstaterar att diskussioner om redovisning av verksamheten och de allmänna hänsynsreglerna kommer att fortgå inom ramen för de MKB-samråd som kommer att pågå till dess att SKB lämnar in en samlad MKB för hela slutförvarssystemet i samband med ansökningar enligt kärntekniklagen för ett slutförvar för använt bränsle och miljöbalken för slutförvarssystemet, som SKB planerar att inlämna 2009.

SKI vill i sammanhanget framföra att redovisning med avseende på de allmänna hänsynsreglerna har starka kopplingar till de ansökningar som SKB avser att inlämna 2009. SKI betonar vikten av att SKB i god tid inför inlämnandet av dessa ansökningar tydligare behöver redogöra för hur man avser att strukturera redovisningen avseende de allmänna hänsynsreglerna med avseende på omfattning, avgränsning och samordning för respektive ansökan.

3.2.10 Bilaga J - Kravidentifiering och kravhantering

SKB:s redovisning

SKB anger att redovisningen endast avser inkapslingsanläggningen och den inverkan uppförandet och integrationen av denna har på befintliga system i Clab. SKB anger vidare att dokumentet kommer att kompletteras med relevanta delar för Clab i samband med att ansökan kompletteras med en preliminär säkerhetsredovisning för den gemensamma anläggningen.

SKB påpekar att bilagan inte har som syfte att självständigt och uttömmande redogöra för alla krav och hanteringen av dessa som SKB står inför i den nu aktuella prövningen. SKB anger att ändamålet med bilagan i stället är att vara dels ett hjälpmedel, dels en lättillgänglig presentation av de krav som ställs upp inom ramen för de aktuella lagarna och hur hanteringen av dessa sker inom arbetet med inkapslingsanläggningen.

SKI:s bedömning

SKI bedömer att redovisningen i bilagan bidrar till att ge en översikt av hur krav som ställs upp inom ramen för de aktuella lagarna och hur SKB valt att hantera dessa krav. Även om redovisningen inte har som syfte att självständigt och uttömmande redogöra för alla krav och hanteringen av dessa, anser SKI att det är viktigt att redovisningen i bilagan så långt det går är heltäckande och korrekt. SKI förstår SKB:s redovisning som att föreliggande dokument kommer att kompletteras så att det omfattar hela den integrerade anläggningen och lämnas in tillsammans med övriga planerade kompletteringar.